

taras CCXVII

KN4-19-00603

586014

THESES

EX UNIVERSA

JURISPRUDENTIA

ET

SCIENTIIS POLITICIS

QUAS

SUPERATIS RIGOROSIS EXAMINIBUS

PRO CONSEQUENDA

JURIS UNIVERSI DOCTORIS LAUREA

IN R. SCIENT. UNIVERSITATE

PESTIENSIS

ANNUTUFACULTATIS JURIDICAE PUBLICAE PROPUGNANDAS

SUSCEPIT

THEODORUS VIROZSIL

ANNO 1860. DIE NOVEMBRIS HORA 12^a

PESTINI.

TYPIS JOHANNIS HERZ.

1860.

THESE

EX UNIVERSITATE

JURISPRUDENTIA

ET

SCIENTIIS POLITICIS

ALIAS

SUPERIORIS RIGORIS EXAMINIBUS

PRO CONSECRANDA

JURIS UNIVERSITATIS DOCTORIS LAUREA

IN R. SCIENT. UNIVERSITATE

PESTIENSIS

UNIVERSITATIS JURISPRUDENTIAE ET POLITICAE

RECEPIT

THEODORUS VIROSZSI

KNY-19-00603

ANNO 1880 DIE

1880

I. E. Jure naturali & philosophico

1. Jus est quod per quod divina est hominum & animalium
et quod ex constitutione sua quod per se est. Jus est
— quod ad illa scripta canonica & civilia
de leg. I. 15.

2. Causa est quod per se quod per se est. Causa est
rationem & rationem. — in illa causa quod per se est.

PATRI OPTIMO

FILIALI CUM PIETATE

D. D. D.

3. Spiritus sanctus est quod per se est. Spiritus sanctus
quod per se est in omni rebus. — Spiritus sanctus
est quod per se est in omni rebus. — Spiritus sanctus
est quod per se est in omni rebus.

4. Jus est quod per se est. Jus est quod per se est
in omni rebus. — Jus est quod per se est
in omni rebus.

5. Jus est quod per se est. Jus est quod per se est
in omni rebus. — Jus est quod per se est
in omni rebus.

6. Jus est quod per se est. Jus est quod per se est
in omni rebus. — Jus est quod per se est
in omni rebus.

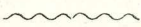

PATRI OPTIMO

FILIALI CUM PIETATE

D.D.D.

I. E Jure naturali v. philosophico.

1. „Est unum *jus*, quo devincta est hominum societas, et quod lex constituit una, quae *lex* est: *recta ratio* — sive est illa scripta *uspiam*, sive *nusquam*“. Cic. de leg. I. 15.
  2. *Existentia* hujus juris — quidquid nonnulli in obversum adferant, — ne in statu quidem *civili*, prout nec inter *gentes absolute* negari potest.
  3. Theoria s. dicti *communismi* non secus ac *socialismi*, sensu recentiorum Galliae fanaticorum, rectis de origine domini juris philosophici principiis e diametro repugnat.
  4. „Prima hominum *societas* in ipso *conjugio* est, proxima in *liberis*, deinde una *domus. communia* omnia; id autem est principium *urbis*, et quasi seminarium *reipublicae*“. Cic. de off. I. 11.
  5. *Servitus* sensu *stricto* talis seu *mancipatus* — et quidquid eum in sensu *juris* redolet — naturae hominis repugnat, quocumque *praetensi juris titulo* adstruatur.
  6. *Justitia* regnorum est fundamentum, quo deficiente haec in interitum vergunt.
  7. Jus majestaticum *munerum, honorum* ac *dignitatum* in civitate principiis juris tam *privati* quam *publici* ex aequo conformandum.
  8. *Reciproca* gentium *jura, naturali* earundem aequalitate, ut basi nituntur.
-

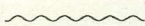

II. E Jure ecclesiastico.

1. *Jus ecclesiasticum* proprie s. d. a *jure canonico* differt.
2. *Canones* et *octo libri* constitutionum, qui sub nomine *Apostolorum* circumferuntur, iis qua auctoribus perperam tribuuntur.
3. *Corpus Juris canonici*, vim legalem ex usu solum, et receptione habet.
4. Romano *Pontifici*, qua D. Petri successori, competit *primatus* honoris, et jurisdictionis.
5. *Coelibatus* clericorum, non est *juris divini*, sed institutionis *humanae*.
6. *Jus nominandi episcopos* in *Hungaria*, Regibus Apostolicis ab origine hujus regni proprium est.
7. Ad acquisitionem *beneficii ecclesiastici titulus* et *modus* acquirendi requiritur.
8. *Irregularitatem*, inducunt illa duntaxat *crimina*, et illi *defectus*, quos canones in specie recensent.
9. *Patronis* ecclesiarum, et beneficiorum ecclesiasticorum, non tantum *jura* honorifica et utilia competent, sed *gravia etiam officia* incumbunt.

III. E Jure civili Romano.

1. *Jus civile Romanum* legalem in *Hungaria* auctoritatem nunquam habuit.
  2. *Eximiam* tamen ejus pro quovis jurisconsulto *utilitatem* nemo prudens in dubium vocaverit.
  3. Potestatem *patriam* leges Romanae soli *patri*, non item *matri*, tribuunt.
  4. *Actio Publiciana* eundem, quem rei *vindicatio*, producit effectum.
  5. *Servitutes* nunquam in *faciendo* consistunt.
  6. *Heredis* institutio Jure Romano essentiam *testamenti* sustinet.
  7. Ex lege *Aquilia* non tenetur, qui jure suo legitime usus alteri *damnum* dederat.
-

IV. E Jure privato Hungarico.

1. Auctoritas Operis Trip. Verböcz. in Hungaria imprimis consuetudine, in Transilvania expressa legitur.
  2. Originarii veram gentilitiam nobilitatem in Hungaria acquirendi modi sunt: *donatio regia, praefectio, adoptio et literae armales* pro patriae filiis, tum *indigenatus* sollemnis pro exteris.
  3. *Donatio* publica jure Hung. obsolescit, nisi *statutione* legitima firmetur.
  4. *Testamentum* vel unica pro suo genere sollemnitate externa destitutum invalidatur.
  5. Conditiones illegales in *pignore* invalidari possunt, etiamsi oppignorans ad eas observandas successores suos obligasset.
  6. *Praescriptio extinctiva* actionem adversarii perimit, sed *acquisitiva*, rectius usucapio, jure nostro non obtinet.
- ~~~~~

V. E Jure civili austriaco.

- 1 Codex *civilis austriacus*, analogia legis vel juris non, sufficiente, jus quoque *philosophicum* in subsidium admittit.
  2. Parentes, liberis facultate testandi non praeditis via *substitutionis fideicomissariae* heredem etiam respectu portionis *legitimae* substituere possunt.
  3. Dispositio §. 529. quod familiae collata *servitus personalis* ad omnia ejus membra transeat, per §. 612, ibidem rite limitatur.
  4. Juribus *conjugum et viduarum* Jure Hung. ipsa lege magis prospicitur, quam jure civili *austriaco*.
  5. Jus *pignoris* traditione symbolica, nonnisi modo in §. 452. C. C. A. determinato, acquiri potest.
  6. Axioma Juris Romani: „recte et juste exheredatus in computanda *legitima* et partem et numerum facit“ Jure austriaco non obtinet.
-

VI. E processu civili.

1. *Facta notoria* stricte talia *probationem* non requirunt.
2. E *mediis probandi* in genere *nullum* prae aliis *praerogativa* quadam gaudet.
3. *Litis curator* in processu *concuruali* est *procurator universitatis creditorum*, et eo ipso *adversarius singulorum creditorum*.
4. *Juramentum litis decisorium*, contra literas obligatorias in sensu legis concinnatas admitti nequit.
5. *Restitutio in integrum* ex capite §. 353 in eadem causa, si justa adsit ratio, et praescriptio non obstat, successive peti potest.

VII. E Jure et processu criminali.

1. In *concurso* plurium *criminum* poena major non semper absorbet minorem.
2. *Universitas* qua persona *moralis* delinquere, proin et puniri, nequit.
3. Codex poenalis *austriacus* intuitu poenae *mortis* inter varias de hac poena sententias mediam amplecti videtur, dum poenam capitis ad *gravissima* non nisi crimina restringit.
4. In *homicidio deliberato* dolus in personam, etsi non *prae*cise determinatam, directus, jure austriaco reatum criminis hujus constituit; ideoque
5. In duello *mors* duellantium poena solum simplicis *caedis*. non homicidii deliberati, plectitur.
6. *Praescriptio* in causis *criminalibus* Jure austriaco ad modos, quibus delicta eorumque poenae *extinguuntur*, non sine fundamento refertur.
7. Processus *criminalis* tam jure *Hung.* vetustiore, quam recentiore austriaco ex *inquisitorio* et *accusatorio mixtam* indolem redolet.
8. *Juramentum purgatorium* hoc in processu locum non habet.
9. Ad *extraordinarios* processus pertinet: processus contra *ab sentes* et *fugitivos*, item *judicii s. d. statarii*.

VIII. E Jure et processu cambiali.

1. Codex civilis Juris, *cambiali* in subsidium servit.
2. In *negotio* cambiali pacta *principalia* et *accessoria* occurrunt.
3. Acceptatione denegata trassatus *protestationem* levare, et *cautionem* a praecedentibus petere potest.
4. Inter s.d. *indossamentum* et *cessionem* communem, et formale et materiale *discrimen* intercedit.
5. In *processu* cambiali *exceptio* non numeratae pecuniae locum non habet.
6. *Rigor cambialis* ex fine litterarum cambialium natura suapte intelligitur.
7. *Honoraria* acceptatio quoad effectum in nonnullis a communi acceptatione differt.

IX. E scientiis politicis.

1. *Politica* disquirat: quae sint inter justa *media* ad *finem* status obtinendum *aptissima*?
  2. *Sine* perfecta domini securitate nullum *industriæ* genus florere potest.
  3. *Systema poenitentiarium*, quod *Philadelphicum* vocant, *Auburniano* praeferendum videtur.
  4. *Juǎicia* s. d. *juratorum* (*Jury*) non omnium civitatum et rationum adjunctis *ex aequo* conveniunt.
  5. *Cultura* civium *moralis*, *intellectualis* et *technica* civitati summae utilis est, quam aptis mediis *promovere*, ad *praecipuas* regiminis *curas* pertinet.
  6. *Securitas* proprietatis in rebus immobilibus *instituto publicorum librorum*, qui possessionis statum in *evidentia* tenent, maxime *promovetur* et *conservatur*.
  7. *Agricultura*, ut basis firmissima opulentiae civilis, *attentionem* et *curam* regiminis merito ante omnia *exigit*.
  8. *Monopolia*, *propolia*, et *restricta* opificum *gremia* oeconomiae politicae principiis non respondent.
-

X. E Statistica monarchiae Austriae.

1. Imperium *Austriae* tam respectu *extensionis* physicae, quam *numeri* et *culturae* populorum, inter *primos* Europae status refertur.
  2. *Commercium* s. d. *Levanticum* pro hac monarchia summi est momenti.
  3. *Regulatio Tibisci citra* simultaneam regulationem fluviorum, quos hic in se recipit, scopo *non plene* respondere videtur.
  4. Hungaria inter caeteras partes monarchiae non modo *extensione*, sed et *varietate* et *copia* productorum *naturae*, *primum* locum tenet.
  5. *Conjunctio administrationis politicae* cum *administratione justitiae* nequidem *financiali* sub obtutu expectationi respondet.
  6. *Cassae parsimoniales* vel maxime ruri se commendant.
  7. *Via ferrea orientalis* et *Tibiscana*, tam respectu commercii, quam sub obtutu *strategico*,^r summi est momenti.
- ~~~~~

